

Рівненський державний гуманітарний університет

Кафедра інструментального виконавства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 10 «ОСНОВНИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ»

Спеціальність: А 4 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)

Освітньо-професійна програма: «Середня освіта (Музичне мистецтво)»

Факультет музичного мистецтва

2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Основний музичний інструмент» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Музичне мистецтво)»

Мова навчання: українська

Розробники: Дмитро МАЗУР, доктор філософії, доцент, завідувач кафедри інструментального виконавства факультету музичного мистецтва РДГУ;

Юлія ТАРЧИНСЬКА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інструментального виконавства факультету музичного мистецтва РДГУ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інструментального виконавства факультету музичного мистецтва РДГУ

Протокол № 8 від «27» серпня 2025 року

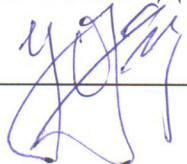
Завідувач кафедри інструментального виконавства ФММ РДГУ

 доц. Дмитро МАЗУР

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією ФММ РДГУ

Протокол № 2 від «06» жовтня 2025 року

Голова навчально-методичної комісії ФММ РДГУ

 доц. Юлія ТАРЧИНСЬКА

© Мазур Д. В., 2025

© Тарчинська Ю. Г., 2025

© РДГУ, 2025

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань А Освіта	Обов’язкова	
Модулів–6	Спеціальність: А 4 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) Освітньо-професійна програма: «Середня освіта (Музичне мистецтво)»	Рік підготовки	
Змістових модулів–6		1, 2-й	1, 2-й
Індивідуальне навчальне завдання: ІНЗ в курсі «Основний музичний інструмент»		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		1, 2, 3-й	1, 2, 3-й
		Індивідуальні заняття	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,5 самостійної роботи студента – 2,5	Освітній рівень: другий (магістерський)	40 год.	14 год.
		Самостійна робота, ІНЗ	
		80 год.	106 год.
		Вид контролю:	
		Екзамен: 2 сем., залік: 3 сем.	Екзамен: 2 сем., залік: 3 сем.
Передумови для вивчення дисципліни: «Основний музичний інструмент» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, «Теорія та історія музики», «Гармонія», «Поліфонія», «Аналіз музичних форм», «Психологія музичної діяльності» тощо			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни⁴

Навчальна дисципліна «Основний музичний інструмент» – обов’язковий компонент освітньої програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю А 4 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво), що є практичною інструментально-виконавською складовою профільюючих дисциплін.

Мета та завдання навчальної дисципліни – розширення і поглиблення у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти фахових компетентностей, необхідних для проведення музично-педагогічної діяльності. Опанування курсу має сприяти: удосконаленню інструментальної підготовки студентів, розвитку їх виконавських та творчих здібностей; формуванню у них розуміння власних музичних, психофізіологічних індивідуальних особливостей; розвитку дослідницького мислення в галузі музичної педагогіки; формуванню музиканта-просвітителя.

Згідно вимог освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю А 4 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) [Нормативний документ Рівненського державного гуманітарного університету, 2025 р.] вивчення дисципліни має сприяти формуванню у здобувачів вищої освіти **інтегральної компетентності**: здатність розв’язувати складні задачі та проблеми в галузі музично-педагогічної освіти і науки та в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

загальних (ЗК) і спеціальних (СК) компетентностей: ЗК03 – здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до збереження та вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження і підтримки громадянської стійкості; ЗК08 – вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; СК11 – знання особливостей змісту та організаційно-методичної специфіки використання основних форм роботи в процесі освітньо-мистецької діяльності; СК12 – здатність забезпечувати виконання виробничих завдань, пов’язаних з використанням сучасних педагогічних технологій в освітньо-мистецькій діяльності; СК13 – володіння методикою системного аналізу художнього процесу і окремих його об’єктів: виявлення та реалізація художньо-педагогічного потенціалу мистецтва в контексті освітнього процесу, володіння засобами художньо-образного впливу на суб’єктів навчально-виховної діяльності, уміння розробляти творчі проекти з використанням інтерактивних технологій; СК16 – здатність вирішувати варіативні мистецько-освітні завдання на основі сучасних технологій навчання, експериментальних програм тощо.

У результаті опанування курсу «Основний музичний інструмент» студент магістратури має **знати**:

- прогресивні підходи у навчанні гри на інструменті;
- зміст навчально-виховного процесу в інструментальному класі;
- найтипівіші риси музики різних жанрів, стилів, епох, національних шкіл

та **уміти**:

- формувати педагогічний репертуар і застосовувати різні методи та форми роботи над музичним твором в інструментальному класі;
- добирати теоретичний та музичний матеріал для проведення різноманітних видів музично-виховної та просвітницької роботи;
- застосовувати арсенал виконавських засобів реалізації завдань інтерпретації музичних творів;
- самостійно вирішувати завдання технічного опанування виконавських труднощів, оволодіння новими прийомами гри;
- розвивати естетичні ідеали, гуманістичну мораль та національну свідомість засобами музичного мистецтва;
- розвивати власні музичне мислення, музичний смак на високохудожніх зразках української та світової музики;
- використовувати електронні навчальні ресурси в реалізації навчальних завдань.

3. Очікувані результати навчання

Вивчення дисципліни «Основний музичний інструмент» відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)» спрямоване на забезпечення **програмних результатів навчання**, що передбачають здатність:

- ПРН03. Ефективно використовувати знання змісту суміжних предметів стосовно методик проведення освітньо-мистецької діяльності.
- ПРН12. Інтерпретувати зміст музичного твору в контексті аналізу і втілення його ідейно-художньої концепції та виразних засобів, реалізувати його педагогічний потенціал.
- ПРН13. Вільно володіти музично-виконавськими навичками відповідно до профілю підготовки, достатніми для виразного втілення художньо-образного змісту твору, читання з нотного листа, транспонування, створення музичного супроводу уроку мистецтва.
- ПРН14. Цілеспрямовано впливати на розвиток естетичних уявлень та формування ціннісних орієнтацій підростаючого покоління, їх художнього смаку, любові до мистецтва.
- ПРН17. Інтерпретувати фахові знання в контексті розв'язання варіативних завдань музично-естетичного розвитку суб'єктів освітнього процесу.

4. Програма навчальної дисципліни

Семестр 1

Змістовий модуль I. Художньо-виконавський розвиток в опануванні різностильового репертуару (виконавська інтерпретація поліфонічного твору та п'єси кантиленного характеру, анотації на музичні твори)

Завдання 1. *Поліфонічний твір.* Розвиток поліфонічного мислення студента. Зростання рівня складності поліфонічної фактури. Підготовка до публічного виконання.

Завдання 2. *П'єса.* Визначення форми й образного змісту твору, засобів виконавської виразності, продиктованих характером музики та її конструктивними особливостями. Втілення інтерпретаторського задуму при детальній роботі над п'єсою, її цілісному виконанні.

Завдання 3. *Анотації на музичні твори.* Подані у письмовій формі відомості про композитора, стильові риси його творчості, художню образність та зумовлені нею засоби виразності музичної мови опановуваних творів, виконавські особливості та методичні рекомендації до їх втілення за інструментом, джерельні приписи.

Робота над анотаціями проводиться з початку вивчення музичних творів, що сприяє усвідомленій самостійній роботі над ними. Зміст анотацій повинен бути глибоким, аналітичним, мати достатнє науково-методичне обґрунтування.

Модульний контроль: перевірка рівня виконання програмних вимог Змістового модуля I (контрольне заняття); колоквіум.

Змістовий модуль II. Самостійне вивчення творів зі шкільної програми для сприймання музики (молодші класи)

Завдання 4, 5, 6. *П'єси зі шкільної програми для сприймання музики.* Розвиток навичок самостійного вивчення інструментальної п'єси, накопичення педагогічного репертуару.

Модульний контроль: перевірка рівня виконання програмних вимог Змістового модуля II (контрольне заняття); колоквіум.

Семестр 2

Змістовий модуль I. Художньо-виконавський розвиток в опануванні різностильового репертуару (виконавська інтерпретація твору великої форми та п'єси розгорнутої форми, анотації на музичні твори)

Завдання 1. *Твір великої форми.* Виконання завдань, пов'язаних з ускладненням фактури та масштабу сонатного алегро. Підготовка твору до публічного виступу.

Завдання 2. *П'єса.* Виконавське виявлення образного задуму п'єси розгорнутої форми, особливостей її будови, розкриття глибинного устрою драматургії твору. Втілення цілісного художнього образу п'єси.

Завдання 3. *Анотації на музичні твори.*

Модульний контроль: перевірка рівня виконання програмних вимог Змістового модуля I (контрольне заняття); колоквіум.

Змістовий модуль II. Самостійне вивчення творів зі шкільної програми для сприймання музики (середні класи)

Завдання 4, 5, 6. *П'єси зі шкільної програми для сприймання музики.*

Модульний контроль: перевірка рівня виконання програмних вимог Змістового модуля II (контрольне заняття); колоквіум.

Семестр 3

Змістовий модуль I. Художньо-виконавський розвиток в опануванні різностильового репертуару (виконавська інтерпретація художнього етюд та п'єси розгорнутої форми, анотації на музичні твори)

Завдання 1. Художній етюд. Розвиток виконавської культури у грі художнього етюд. Вдосконалення техніки гри за руховою та смисловою сторонами. Напрацювання виконавської витримки.

Завдання 2. П'єса.

Завдання 3. Анотації на музичні твори.

Модульний контроль: перевірка рівня виконання програмних вимог Змістового модуля I (контрольне заняття); колоквіум.

Змістовий модуль II. Самостійне вивчення творів зі шкільної програми для сприймання музики (старші класи)

Завдання 4, 5, 6. П'єси зі шкільної програми для сприймання музики.

Модульний контроль: перевірка рівня виконання програмних вимог Змістового модуля II (контрольне заняття); колоквіум.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма			заочна форма		
	усього	у тому числі		усього	у тому числі	
		інд.	с. р.		інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Семестр 1						
Модуль 1						
Змістовий модуль I. Художньо-виконавський розвиток в опануванні різностильового репертуару (виконавська інтерпретація поліфонічного твору та п'єси кантиленного характеру, анотації на музичні твори)						
Завдання 1. Поліфонічний твір	10	8	2	10	3	7
Завдання 2. П'єса	9	7	2	9	2	7
Завдання 3. Анотації на музичні твори	1	-	1	1	-	1
Разом за змістовим модулем I	20	15	5	20	5	15
Змістовий модуль II. Самостійне вивчення творів зі шкільної програми для сприймання музики (молодші класи)						
Завдання 4, 5, 6. П'єси зі шкільної програми для сприймання музики	10	-	10	10	-	10
Разом за змістовим модулем II	10	-	10	10	-	10
Усього годин	30	15	15	30	5	25
Модуль 2						
ІНЗ*	10	-	10	10	-	10
Усього годин	40	15	25	40	5	35

1	2	3 ⁸	4	5	6	7
Семестр 2						
Модуль 1						
Змістовий модуль І. Художньо-виконавський розвиток в опануванні різностильового репертуару (виконавська інтерпретація твору великої форми та п'єси розгорнутої форми, анотації на музичні твори)						
Завдання 1. Твір великої форми	10	5	5	10	2	8
Завдання 2. П'єса	9	5	4	9	2	7
Завдання 3. Анотації на музичні твори	1	-	1	1	-	1
Разом за змістовим модулем І	20	10	10	20	4	16
Змістовий модуль ІІ. Самостійне вивчення творів зі шкільної програми для сприймання музики (середні класи)						
Завдання 4, 5, 6. П'єси зі шкільної програми для сприймання музики	10	-	10	10	-	10
Разом за змістовим модулем ІІ	10	-	10	10	-	10
Усього годин	30	10	30	30	4	26
Модуль 2						
ІНЗ	10	-	10	10	-	10
Усього годин	40	10	30	40	4	36
Семестр 3						
Модуль 1						
Змістовий модуль І. Художньо-виконавський розвиток в опануванні різностильового репертуару (виконавська інтерпретація художнього етюду та п'єси розгорнутої форми, анотації на музичні твори)						
Завдання 1. Художній етюд	10	8	2	10	3	7
Завдання 2. П'єса	9	7	2	9	2	7
Завдання 3. Анотації на музичні твори	1	-	1	1	-	1
Разом за змістовим модулем І	20	15	5	20	5	15
Змістовий модуль ІІ. Самостійне вивчення творів зі шкільної програми для сприймання музики (старші класи)						
Завдання 4, 5, 6. П'єси зі шкільної програми для сприймання музики	10	-	10	10	-	10
Разом за змістовим модулем ІІ	10	-	10	10	-	10
Усього годин	30	15	15	30	5	25
Модуль 2						
ІНЗ	10	-	10	10	-	10
Усього годин	40	15	25	40	5	35

*Творчі форми роботи та науково-дослідницькі завдання

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва завдання	Кількість годин д/ф	Кількість годин з/ф
1	Опрацювання музичного тексту та реалізація виконавського інтонування поліфонічного твору	2	7
2	Опрацювання музичного тексту та втілення художнього образу п'єси кантиленного характеру	2	7
3	Опрацювання творів зі шкільної програми для сприймання музики	30	30
4	Реалізація художньо-виконавських завдань та формотворчих прийомів у творі великої форми	5	8
5	Втілення власної концепції інтерпретації п'єс розгорнутої форми	6	14
6	Опрацювання виконавсько-технічних завдань в опануванні художнього етюду	2	7
7	Підготовка анотацій на музичні твори	3	3
8	ІНЗ	30	30
	Разом	80	106

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальні навчальні завдання в курсі «Основний музичний інструмент» включають творчі форми роботи та науково-дослідницькі завдання:

- читання з аркуша п'єс зі шкільної програми для сприймання музики;
- підбір на слух акомпанементів до пісень шкільної програми;
- транспонування нескладних акомпанементів цих пісень;
- перекладення та адаптація фактурно складних творів для сприймання музики в школі;
- ескізне вивчення додаткового навчального репертуару;
- виконавсько-педагогічна презентація музичного твору;
- науково-творча робота (підготовка та проведення різноманітних концертно-творчих програм, фахових конкурсів, наукових конференцій);
- композиторська творчість;
- концертно-виконавська діяльність.

Орієнтовна коротка характеристика змісту виконавсько-педагогічної презентації музичного твору.

Використання у презентації музичного твору наочних матеріалів з інформацією, що може сприйматися водночас із озвучуваною в презентації. Зіставлення музики і живопису подібного за змістом, настроєм, почуттям. Звернення до поетичного слова для підготовки сприймання музики. Використання влучної художньої лексики для визначення загальної емоційної палітри твору, розкриття особливостей його виразних засобів, виконавських завдань, передбачених для втілення. Розроблення плану презентації, репетиція та коригування скомпанованого матеріалу.

8. Методи навчання:

МН1 – вербальний метод (повідомлення з проблем історії, теорії виконавства та методики інструментального навчання, пояснення, розповідь, обговорення, поточні коментарі, вербалізація змісту музичних творів тощо);

МН2 – наочний метод (ілюстративний у зверненні викладача до гри за інструментом та використання електронних навчальних ресурсів);

МН3 – практичний метод (індивідуальні практичні заняття в класі з викладачем);

МН4 – навчально-дослідницький (робота з навчально-методичною літературою: аналіз, узагальнення, конспектування, анотування);

МН5 – мистецького навчання (художній пошук та вправлення, ескізне, інтерпретаційне опрацювання художнього задуму, варіантна розробка художнього матеріалу);

МН6 – самостійна робота (індивідуальні самостійні практичні заняття студентів);

МН7 – індивідуалізованого навчання (творчі форми роботи та науково-дослідницькі завдання).

9. Методи оцінювання результатів навчання:

МО1 – екзамен;

МО2 – поточне діагностування якості виконання навчального репертуару;

МО3 – контрольні перевірки (контрольне виконання музичних творів);

МО4 – самооцінювання;

МО5 – взаємооцінювання;

МО6 – колоквіуми;

МО7 – презентації результатів виконання творчих форм роботи та науково-дослідницьких завдань.

10. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;

- перевірка під час практичних занять рівня виконання самостійної роботи у формі прослуховування навчальної програми;

- модульне контрольне прослуховування виконання навчального репертуару;

- контроль рівня теоретичних знань здобувачів у формі колоквіуму;

- перевірка рівня виконання індивідуальних навчальних завдань в процесі опанування курсу.

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПН)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК03	Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до збереження та вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження і підтримки громадянської стійкості	ПРН14	Цілеспрямовано впливати на розвиток естетичних уявлень та формування ціннісних орієнтацій підростаючого покоління, їх художнього смаку, любові до мистецтва	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО1, МО2, МО3, МО6, МО7
		ПРН17	Інтерпретувати фахові знання в контексті розв'язання варіативних завдань музично-естетичного розвитку суб'єктів освітнього процесу	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО1, МО2, МО3, МО6, МО7
ЗК08	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	ПРН03	Ефективно використовувати знання змісту суміжних предметів стосовно методик проведення освітньо-мистецької діяльності	МН1, МН4, МН6, МН7	МО6, МО7
		ПРН12	Інтерпретувати зміст музичного твору в контексті аналізу і втілення його ідейно-художньої концепції та виразних засобів, реалізувати його педагогічний потенціал	МН1, МН2, МН3, МН5, МН6, МН7	МО1, МО2, МО3, МО4, МО5, МО7
СК11	Знання особливостей змісту та організаційно-методичної специфіки використання основних форм роботи в процесі освітньо-мистецької діяльності	ПРН12	Інтерпретувати зміст музичного твору в контексті аналізу і втілення його ідейно-художньої концепції та виразних засобів, реалізувати його педагогічний потенціал	МН1, МН2, МН3, МН5, МН6, МН7	МО1, МО2, МО3, МО4, МО5, МО7
		ПРН17	Інтерпретувати фахові знання в контексті розв'язання варіативних завдань музично-естетичного розвитку суб'єктів освітнього процесу	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО1, МО2, МО3, МО6, МО7
СК12	Здатність забезпечувати виконання виробничих завдань, пов'язаних з використанням сучасних педагогічних технологій в освітньо-мистецькій діяльності	ПРН03	Ефективно використовувати знання змісту суміжних предметів стосовно методик проведення освітньо-мистецької діяльності	МН1, МН4, МН6, МН7	МО6, МО7

СК13	Володіння методикою системного аналізу художнього процесу і окремих його об'єктів: виявлення та реалізація художньо-педагогічного потенціалу мистецтва в контексті освітнього процесу, володіння засобами художньо-образного впливу на суб'єктів навчально-виховної діяльності, уміння розробляти творчі проекти з використанням інтерактивних технологій	ПРН0312	Ефективно використовувати знання змісту суміжних предметів стосовно методик проведення освітньо-мистецької діяльності	МН1, МН4, МН6, МН7	МО6, МО7
		ПРН12	Інтерпретувати зміст музичного твору в контексті аналізу і втілення його ідейно-художньої концепції та виразних засобів, реалізувати його педагогічний потенціал	МН1, МН2, МН3, МН5, МН6, МН7	МО1, МО2, МО3, МО4, МО5, МО7
		ПРН13	Вільно володіти музично-виконавськими навичками відповідно до профілю підготовки, достатніми для виразного втілення художньо-образного змісту твору, читання з нотного листа, транспонування, створення музичного супроводу уроку мистецтва	МН1, МН2, МН3, МН5, МН6, МН7	МО1, МО2, МО3, МО4, МО5, МО7
СК16	Здатність вирішувати варіативні мистецько-освітні завдання на основі сучасних технологій навчання, експериментальних програм тощо	ПРН03	Ефективно використовувати знання змісту суміжних предметів стосовно методик проведення освітньо-мистецької діяльності	МН1, МН4, МН6, МН7	МО6, МО7
		ПРН17	Інтерпретувати фахові знання в контексті розв'язання варіативних завдань музично-естетичного розвитку суб'єктів освітнього процесу	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО1, МО2, МО3, МО6, МО7

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Семестрову оцінку навчальної роботи студентів, які опановують курс, складають: поточний контроль, оцінка рівня публічного виконання основних програмних вимог, оцінка якості виконання індивідуальних навчальних завдань.

Поточний контроль здійснюється з урахуванням виконання студентами запланованих навчальних завдань, що стосуються *якості* підготовки спеціальних семестрових програм до публічного виступу на різних формах звітності (контрольній перевірці, заліку, екзамені тощо).

В межах 5 балів оцінюється виконання завдань ЗМ1, ЗМ2, ІНЗ (передбачається виконання двох індивідуальних навчальних завдань). В межах 10 балів – рівень підготовки до колоквіуму. Екзамен оцінюється в межах 40 балів відповідно до критеріїв оцінювання якості публічного виконання навчального репертуару.

Максимальний рейтинговий показник – 100 балів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	Присвоюється за умови яскравої, стилістично відповідної й водночас індивідуальної творчої інтерпретації навчального репертуару, гра відзначається технічною довершеністю і відсутністю помилок при цілісному виконавському охопленні музичного твору, достатньою концентрацією волі, слухової уваги, музичної пам'яті.	Високий (творчий)	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Дуже добре	Здобувач вищої освіти на високому рівні виконує музичні твори з використанням в інтерпретації засобів виконавської виразності, обумовлених характером, образним змістом, жанровою та стильовою приналежністю фортепіанних п'єс – як на рівні деталей, так і форми загалом. Показує належний технічний рівень, у грі відсутні помітні помилки.	Достатній (конструктивно-варіативний)	Добре	
74-81	C	Добре	Здобувач вищої освіти на достатньому рівні виконує твори навчальної програми, демонструє володіння технічними навичками, відтворює емоційний та інтелектуальний задум авторського тексту музичного твору, трапляються незначні помилки.			
64-73	D	Задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює навчальний репертуар на репродуктивному рівні, демонструє певне інтонаційне розуміння фактурних елементів музичного твору, але не долає технічні завдання, припускається текстових помилок.	Середній (репродуктивний)	Задовільно	
60-63	E	Достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. Програмні твори виконуються невпевнено з великою кількістю суттєвих помилок. Художньо-образний зміст творів не розкритий, слабкий технічний рівень виконання.			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти озвучує нотний матеріал на рівні окремих фрагментів, навички гри на інструменті - на низькому рівні.	Низький (рецептивний-продуктивний)	Незадовільно з можливістю повторного складання	Незараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти володіє навчальним репертуаром на рівні елементарного розпізнання з неможливістю відтворити за інструментом. Програма навчальної дисципліни не виконана.		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є середнім значенням суми семестрових рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне оцінювання рівня виконання навчальних завдань змістових модулів, контрольні перевірки рівня публічного виконання програмних вимог; оцінка за ІНЗ, екзамен; окремо оцінюється комплексний атестаційний екзамен.

11.Розподіл балів, які отримують студенти¹⁴

Визначення рейтингу навчальної діяльності студентів в межах виконання ними семестрових вимог з курсу «Основний музичний інструмент» здійснюється за таким розподілом балів:

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий тест (екзамен)	Сума	
Змістовий модуль І <i>Художньо-виконавський розвиток в опануванні різностильового репертуару</i>			Змістовий модуль ІІ <i>Самостійне вивчення творів шкільної програми</i>					ІІІ
З 1	З 2	З 3	З 4	З 5	З 6	10	40	100
5	5	5	5	5	5			
Модульний контроль - 10			Модульний контроль - 10					

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота						Сума	
Змістовий модуль І <i>Художньо-виконавський розвиток в опануванні різностильового репертуару</i>			Змістовий модуль ІІ <i>Самостійне вивчення творів шкільної програми</i>			ІНЗ	
З 1	З 2	З 3	З 4	З 5	З 6	20	100
5	5	5	5	5	5		
Модульний контроль - 25			Модульний контроль - 25				

Приклад критеріїв по видах діяльності

№ з. п.	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
З 1	Опанування твору великої форми*	2-5	5
З 2	Опанування п'єси	2-5	5
З 3	Підготовка анотацій на музичні твори**	1-5	5
Модульний контроль (колоквіум)		10	10
З 4	Самостійне вивчення твору шкільної програми	2-5	5
З 5	Самостійне вивчення твору шкільної програми	2-5	5
З 6	Самостійне вивчення твору шкільної програми	2-5	5
Модульний контроль (колоквіум)		10	10
ІНЗ:			
Творче завдання (на вибір)		5	10
Науково-творче завдання (на вибір)		5	
Підсумковий тест / Екзамен		40	40
Разом		100	

Приклад критеріїв п'яти видах діяльності

№ з. п.	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
3 1	Опанування твору великої форми*	2-5	5
3 2	Опанування п'єси	2-5	5
3 3	Підготовка анотацій на музичні твори**	1-5	5
Модульний контроль (контрольна перевірка виконання двох музичних творів, захист анотацій, колоквиум)		15 10	25
3 4	Самостійне вивчення твору шкільної програми	2-5	5
3 5	Самостійне вивчення твору шкільної програми	2-5	5
3 6	Самостійне вивчення твору шкільної програми	2-5	5
Модульний контроль (контрольна перевірка виконання трьох музичних творів, колоквиум)		15 10	25
ІНЗ: Три творчих завдання (на вибір) Науково-творче завдання (на вибір)		5, 5, 5 5	20
Разом		100	

*Виконання завдань 1, 2, 4, 5, 6 оцінюється в межах 5 балів:

Двома балами зараховується формальне відтворення структурних особливостей музичної композиції.

Три бали присвоюються за інтонаційно виразне виконання фактурних елементів музичного твору.

Використання в інтерпретації засобів виконавської виразності (обумовлених характером, образним змістом, жанровою та стилізованою приналежністю музичних творів), як на рівні деталей, так і форми загалом, оцінюється *у чотири бали*.

П'ять балів присвоюються за умови яскравої, стилістично відповідної й водночас індивідуальної творчої інтерпретації репертуару художнього змісту. Гра відзначається також технічною довершеністю і відсутністю помилок при цілісному виконавському охопленні музичного твору завдяки достатній концентрації волі, слухової уваги, музичної пам'яті.

**Виконання завдання 3 – складання анотацій – оцінюється *п'ятьма балами*:

- характеристика стилю композитора (*один бал*);
- характер конкретного твору, що інтерпретується: ідейно-образний зміст та засоби музичної виразності (*один бал*);
- виконавські завдання (*один бал*);
- методи їх вирішення в процесі вивчення твору (*один бал*);
- список використаних джерел (*один бал*).

В межах *десяти балів* оцінюються відповіді на колоквиумі:

- *п'ять балів* отримує студент за правильні відповіді на п'ять питань;
- *десять* – максимальну кількість балів – за ґрунтовні відповіді на ці питання.

Розподіл балів, що отримують студенти на екзамені (40 балів):

Кількість отриманих студентами на екзамені балів визначається згідно такого розрахунку оцінки рівня виконання екзаменаційних вимог:

1. Гра кожного з двох творів програми екзамену оцінюється у межах 20 балів (відповідно виконання всіх творів оцінюється у межах 40 балів).
2. 20 балів розподіляються як оцінка рівня гри музичного твору з погляду інструментально-виконавської техніки (у межах 10 балів) та інтерпретаційних завдань (також у межах 10 балів).

Отже, 10 балів, як оцінка рівня ~~16~~ технічно-виконавської складової гри студента, присвоюються за:

- належну координацію та доцільність рухів (один бал);
- моторність ігрового апарату (один бал);
- точність виконання технічних завдань (один бал);
- володіння аплікатурними прийомами, технікою виконання різноманітних штрихів, прийомами звукотворення (три бали);
- володіння навичками рівної гри щодо метро-ритмічної чіткості та визначеності обраного туше (два бали);
- доцільне використання технічних можливостей інструменту (один бал);
- виконавська витримка (один бал).

Оцінка рівня художньо-виконавської складової гри студента також розподіляється у межах 10 балів:

- переконливе донесення авторського задуму музичного твору (один бал);
- стилістично достовірною інтерпретація (один бал);
- гармонійне поєднання уваги до художнього цілого та деталей музичного твору (два бали);
- доречне застосування виразних засобів: фразування, артикуляції, динаміки, агогіки, тембру (п'ять балів);
- індивідуальне творче прочитання музичної композиції (один бал).

Зразки орієнтовних програм з музичного інструменту до екзамену та заліку

(Фортепіано)

1. Л. Бетховен. Соната тв. 2, № 1, I ч.;
2. М. Скорик. Вальс із Партити № 5;
3. Ж. Рамо. Перегук птахів (шкільна програма для сприймання музики).

1. Ф. Шопен. Етюд тв. 10, № 6;
2. В. Барвінський. Прелюдія № 1, F-dur;
3. Л. Ревуцький. Колискова (шкільна програма для сприймання музики).

(Бандура)

1. О. Герасименко. Фантазія;
2. Муз. О. Білаша, сл. Д. Чередниченка. Жайвори;
3. Й. С. Бах. Менует G-dur із «Нотного зошита Анни Магдалени Бах» (шкільна програма для сприймання музики).

1. К. Мясков. Концертний етюд;
2. К. Пул. Поклоніння;
3. Укр. народна пісня в обр. М. Лисенка «Ой у полі озерецько» (шкільна програма для сприймання музики).

(Баян (акордеон))

1. В. Зубицький. Карпатська сюїта;
2. Н. Паганіні. Кантабіле;
3. Л. Дакен. Зозуля (шкільна програма для сприймання музики).

1. Я. Олексів. Токата;

2. М. Лисенко. Елегійне капричіо; 17
3. К. В. Глюк. Мелодія (шкільна програма для сприймання музики).

(Скрипка)

1. Й. С. Бах. Концерт a-moll, I ч.;
 2. В. Косенко. Мрії;
 3. К. Сен-Санс. Лебідь із сюїти «Карнавал тварин» (шкільна програма для сприймання музики).
-
1. Дж. Еллертон. Тарантела;
 2. Л. Ревуцький. Інтермецо;
 3. Ф. Шуберт. Бджілка (шкільна програма для сприймання музики).

Рекомендований навчальний репертуар із композиторського доробку митців Рівненщини

Герман ЖУКОВСЬКИЙ

1. Сюїта для фортепіано «Лісові картини»: Пробудження лісу, Вакханалія, Лісова поросль, Поранена берізка, Веселощі в першу грозу, Вербоньки-подружки, Весняні струмочки, Лісова нечисть, Розваги лісових русалок.
2. Поема для скрипки і фортепіано.
3. Вальс-фантазія.
4. Інтермецо.
5. Цикл «П'ять п'єс для фортепіано»: Фрески, Весільний кортеж, Менует, Старовинний вальс, Прелюд-картина.

Михайло ЛИСЕНКО-ДНІСТРОВСЬКИЙ

1. Прелюд-експромт.
2. Елегія.
3. Цикл «Музичні сходинки»: Листопад, Колискова, Парад іграшок, Колеса, що біжать, Сутінки, Сніжинки, Веселий танець.

Олександр КАЛУСТЬЯН

1. Маленькі прелюдії.
2. Рондо.
3. Три настрої.
4. Танець і Токатина.
5. Соната (фортепіано).
6. Соната (віолончель).
7. Варіації.
8. Романс (скрипка).

Микола КОРЕЙЧУК

1. Прелюд-фантазія.
2. Роздум (баян).

3. Роздум (скрипка, фортепіано). 18
4. Ностальгія.
5. Варіації.
6. Теплий спогад (баян).
7. Теплий спогад (фортепіано).
8. Романтичний вальс (баян).
9. Музика до вистави «Чарівний глечик»: Вступ, Пісенька Хабіба, Пісенька Нур-Еддіна, Танець розбійників, Танець Кірата (віслюка), Фінал.
10. Хвили настрою.
11. Приємна зустріч.
12. За туманом ...
13. Замріяність.

12. Методичне забезпечення навчального процесу з курсу «Основний музичний інструмент» включає: освітньо-професійну програму підготовки магістрів за спеціальністю А 4 Середня освіта (Музичне мистецтво); робочу навчальну програму дисципліни; науково-методичну, нотну літературу; методичні матеріали для студентів з питань самостійної роботи та виконання ІНЗ; аудіо-, відеозаписи.

13. Рекомендована література

Основна література

1. Андрейко, Оксана. *Теоретико-методичні основи формування виконавської культури музиканта-інструменталіста*. Львів : Простір-М, 2017.
2. Брояко, Надія. *Теорія і практика бандурного виконавства*. Київ : Ліра-К, 2017.
3. Горбенко, Сергій. *Основи методики музичної освіти: особистісний дискурс*. Київ : Вид-во УДУ імені М. П. Драгоманова, 2024.
4. Гризоголазова, Таміла. *Методика навчання гри на фортепіано*. Київ : НПУ імені Михайла Драгоманова, 2018.
5. Гуральник, Наталія. *Українська фортепіанна школа ХХ століття в контексті розвитку музичної педагогіки: історико-методологічні та теоретико-технологічні аспекти*. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021.
6. Демидова, Марина, та ін. *Основний музичний інструмент*. Одеса : Університет Ушинського, 2020.
7. Кашкадамова, Наталія. *Фортеп'янно-виконавське мистецтво України*. Львів : КІНПАТРИ ЛТД, 2017.
8. Прищепа, Олена. *Основний музичний інструмент (фортепіано)*. Чернігів : ЧНПУ імені Тараса Шевченка, 2016.
9. Стотика, Ірина, та Елеонора Власенко. *Основи викладання гри на фортепіано*. Мелітополь : МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2020.
10. Схаб, Наталія. *Методика навчання гри на інструменті (баян, акордеон)*. Тернопіль : ФО-П Шпак В. Б., 2021.

Допоміжна література

11. Буцьяк, Вікторія, та Наталія Турко. *Розвиток фортепіанної техніки на початковому етапі навчання*. Рівне : РДГУ, 2017.
12. Волощук, Юрій. *Скрипкове виконавське мистецтво Східної Галичини др. пол. ХІХ – перш. трет. ХХ ст.: національні традиції та поліетнічні культурні*

взаємини. Івано-Франківськ: ПНУ імені Василя Стефаника, 2022.

13. Гаркуша, Людмила, та Ольга Економова. *Підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до професійної діяльності*. Київ : КУ ім. Бориса Грінченка, 2016.
14. Никон, Олена. *Вивчення української поліфонічної музики на фортепіано*. Рівне : РДГУ, 2018.
15. Никон, Олена, та Марія Остапчук. *Самостійна робота студентів з опанування курсу фортепіано*. Рівне : РДГУ, 2018.
16. Остапчук, Марія. *Самостійна робота студентів над етюдами українських композиторів*. Рівне : РДГУ, 2017.
17. Остапчук, Марія. *Самостійна робота студентів над сонатами українських композиторів*. Рівне : РДГУ, 2018.
18. Прокопчук, Вікторія. *Музичне краєзнавство Рівненщини*. Рівне : О. Зень, 2021.
19. Прокопчук, Вікторія, та Лариса Яковенко. *Знаменні та пам'ятні дати 2025 року : мистецько-освітній довідник*. Випуск 11. Рівне : О. Зень, 2025.
20. Прокопчук, Вікторія, та Лариса Яковенко. *Самостійна робота у фортепіанному класі*. Рівне : О. Зень, 2025.
21. Сточанська, Мирослава, та Наталія Чернецька. *Спеціальний музичний інструмент (бандура)*. Луцьк : Вежа-Друк, 2017.
22. Тарчинська, Юлія. *Клас ансамблевої гри (фортепіанний ансамбль)*. Рівне : Ю. Кукса, 2024.
23. Шульгіна, Валерія. *Українська музична педагогіка*. Київ : НАКККиМ, 2016.
24. Яковенко, Лариса. *«Шість мініатюр на українські народні теми» Василя Барвінського у виконавській підготовці майбутнього вчителя музичного мистецтва*. Рівне : РДГУ, 2023.

14. Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Бурназова, Віра. Шляхи формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до сценічної діяльності у процесі інструментальної підготовки. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Сер: Педагогічні науки*, 2023. Вип. 1. С. 210-216, <https://surl.lt/jxbjsx>.
2. Гаркуша, Людмила, та Ольга Економова. *Підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до професійної діяльності*. Київ : КУ ім. Бориса Грінченка, 2016, <http://surl.li/qavnx>.
3. Гризоголазова, Таміла. Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «Методика викладання дисципліни кваліфікації». Київ : НПУ імені Михайла Драгоманова, 2019, <http://surl.li/qaxkh>.
4. Гоменюк, Володимир. *Гітара на початковому етапі*. Київ : ДНМЗКМО, 2023, <https://surl.li/baddgs>.
5. Прищепа, Олена. *Основний музичний інструмент (фортепіано)*. Чернігів : ЧНПУ імені Тараса Шевченка, 2016, <http://surl.li/qaxyw>.
6. Прокопчук, Вікторія. Гуманістичність творчості Германа Жуковського як духовна константа професійної підготовки майбутнього музиканта-педагога. *Мистецька освіта та розвиток творчої особистості*, 2024. Вип. 1. С. 80-88, <https://surl.li/fczvbl>.
7. Стотика, Ірина, та Елеонора Власенко. *Основи викладання гри на фортепіано*. Мелітополь: МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2020, <http://surl.li/jfho>.

8. Сточанська, Мирослава, та Наталя Чернецька. *Спеціальний музичний інструмент (бандура)*. Луцьк: Вежа-Друк, 2017, <http://surl.li/qavtn>.
9. Тарчинська Ю. Виховний потенціал фортепіанної творчості Василя Барвінського. *Нова педагогічна думка*, 2023. № 115. Т 3. С. 75-79, <https://surl.li/onamdt>.
10. Тарчинська Ю. Г. Особливості стилевідповідного звукотворення у фортепіанній спадщині Миколи Лисенка. *Інноваційна педагогіка*, 2024. Вип. 74. С. 82-86, <https://surli.cc/ggjebb>.

15.Зміни і доповнення²¹ до навчальної програми

Робоча програма навчальної дисципліни «Основний музичний інструмент»
перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__ навчальний
рік на засіданні кафедри народно-інструментального виконавства ІМ РДГУ

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від «__» _____ 20__ року №__
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією ФММ РДГУ

Протокол від «__» _____ 20__ року №__
Голова навчально-методичної комісії _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)